

**VIHTI
TALOUSARVIO 2023 JA
TALOUSSUUNNITELMA
2024-2025**

Sivistyslautakunta

3.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA

(sis + ulk)	TP 2021	MTA 2022	TAE 2022	LTK 2023	KJ 2023	KH 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	4 131 472	4 416 387	4 415 423	4 057 298	0	0	0	0	0
MYYNITUOTOT	1 256 163	1 415 887	1 285 187	1 190 876	0	0	0	0	0
MAKSUTUOTOT	1 773 063	1 444 000	1 631 000	1 695 000	0	0	0	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	1 101 906	1 556 500	1 474 550	1 171 422	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	340	0	24 686	0	0	0	0	0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-	-	-	-	0	0	0	0	0
HENKILÖSTÖKULUT	61 716 393	64 454 879	64 626 967	67 457 718	0	0	0	0	0
HENKILÖSTÖKULUT	-	-	-	-	0	0	0	0	0
PALKAT JA PALKKIOT	35 583 663	36 457 269	36 808 857	39 096 098	0	0	0	0	0
HENKILÖSIVUKULUT PALVELUJEN OSTOT	28 834 686	29 990 172	29 961 222	31 578 394	0	0	0	0	0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 748 976	-6 467 097	-6 847 635	-7 517 704	0	0	0	0	0
AVUSTUKSET	10 965 027	12 246 031	12 246 031	12 522 935	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 142 804	-1 326 990	-1 326 990	-1 382 483	0	0	0	0	0
AVUSTUKSET	-1 364 838	-1 472 500	-1 312 500	-1 322 500	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-	-	-	-	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	12 660 062	12 952 089	12 932 589	13 133 702	0	0	0	0	0
	57 584 922	60 038 492	60 211 544	63 400 420					

(ulk)	TP 2021	MTA 2022	TAE 2022	KEHYS 2023	LTK 2023	KH 2023	TA 2023
TOIMINTATUOTOT	4 131 472	4 416 387	4 415 423	4 310 330	4 057 298	0	0
TOIMINTAKULUT	-43 207 239	-44 994 404	-45 166 492	-47 132 531	-47 802 193	0	0
TOIMINTAKATE	-39 075 767	-40 578 017	-40 751 069	-42 822 201	-43 744 895	0	0

Hankkeiden osuus

	TP 2021	Ennuste 2022	TA 2023
Opetus			
Toimintatuotot	759 143	1 012 785	820 400
Toimintakulut	-1 016 695	-1 168 957	-985 176
Toimintakate	-257 553	-156 172	-164 776
Varhaiskasvatus			
Toimintatuotot	258 018	410 280	339 022
Toimintakulut	-360 650	-501 999	-439 058
Toimintakate	-102 632	-91 719	-100 036
Opiskeluhoolto			
Toimintatuotot	0	39 450	0
Toimintakulut	0	-56 350	0
Toimintakate	0	-16 900	0
Yhteensä			
Toimintatuotot	1 017 161	1 462 515	1 159 422
Toimintakulut	-1 377 345	-1 727 306	-1 424 234
Toimintakate	-360 185	-264 791	-264 812

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tuottavat yhteistyössä muiden toimialojen kanssa sujuvia, tehokkaita sekä oikea-aikaisia peruspalveluja Vihdin kunnan asukkaille. Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja opetukseen palveluiden järjestämisestä kuntalaisille.

Toimintavuoden 2023 alkaessa merkittävin toimintaan vaikuttava muutos on hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen. Opiskeluhuollon palvelut kuraattoritoiminnan osalta siirtyvät hyvinvointipalvelujen tuotettavaksi. Kunta valvoo edelleen opiskeluhoitopalveluiden lakisääteistä toteutumista opiskeluhoollon ohjausryhmän kautta. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistäminen vaikuttaa opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluiden järjestämisen osalta myös verkostomaisen työotteen uudelleen jäsentymiseen. Lasten- ja nuorten sekä perheiden palvelut, jotka tukevat osaltaan lasta ja nuorta toimimaan opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluissa rakentuvat ja organisoituvat uudelleen vuoden 2023 aikana. Kokonaisuutena lasten- ja nuorten hyvinvoinnin lakisääteinen monitoimijainen ohjausryhmän järjestämisvastuu siirtyy kunnan järjestämisvastuulle. Opiskeluhoollon ohjaaminen on osa lasten- ja nuortenhyvinvoinnin ohjausryhmän tehtävää.

Lautakunnan strategiset tavoitteet

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluiden strategisena tavoitteena on tuottaa kuntalaisille lähipalveluja. Käytännössä tavoite tarkoittaa opetuksen osalta sitä, että oppilaille saavat tarvitsemasta tuen koulunkäyntiinsä lähikoulussaan. Varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatusta pyritään tarjoamaan lähipalveluna, maantieteellisesti mahdollisimman läheltä kotia.

Opetuksen tulosalueen erityisenä strategisena tavoitteena on lasten erilaisten harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja liittäminen joustavasti osaksi koulupäivää.

Sivistyslautakunnan toimintojen osuus lapsiystävällisen kunta-tunnustuksen sisällöissä on merkittävä. Lautakunnan toiminnot muodostavat toimintasuunnitelmassa ja arvioinnissa merkittävän toiminnallisen osuuden.

HYVINVOIVAT VIHTILÄISET

Kuntalaislähtöisyys näkyy kaikessa toiminnassamme. Yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa luomme edellytykset hyvinvoinnille ja turvatulle elämälle. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on mutkatonta. Tuemme lapsiperheiden hyvinvointia tarjoamalla laadukkaat koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut hyvinvoivissa kiinteistöissä ja luonnonläheisissä miljöissä. Uudet rakennetut koulut takaavat nykyiselle kouluverkostolle monipuoliset ja nykyaikaiset puitteet kymmeniksi vuosiksi. Vihti on aktiivisen ihmisen koti. Tarjoamme modernit liikuntapaikat ja mahdollistamme liikkumisen lähiluonnossa. Kannustamme vihtiläisiä aktiiviseen elämäntapaan sekä terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Monipuoliset taide- ja kulttuuripalvelut tukevat kunnan elinvoimaisuutta ja kuntalaisten hyvinvointia.

Kuntatason tavoite	Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Mittari	Vastuutaho	Jatkotoimet v. 2024-2025
Tyytyväisyyden lisääntyminen asuinkuntaan	Lasten erilaisten harrastus- ja kerhomahdollisuuksien liittäminen koulupäivän yhteyteen.	Jokaisella lapsella on mahdollisuus mieluisaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä.	Lasten määrä kerhoissa ja lasten määrä/kerhopaikka.	Sivistyslautakunta	Kuljetusmäärärahaa sekä henkilöstöä niin kuljetuspalveluissa kuin opetuksen hallinnossakin lisätään niin, että myös kaikille kuljetusoppilaille mahdollistetaan järjestyy osallistuminen koulupäivän yhteydessä järjestettävään kerhotoimintaan.
	Oppilaat saavat tarvitsemaansa tukea lähikoulussaan.	Oppilaat saavat tukea niin oppimisen ongelmiin kuin mm. sosiaalisen kanssakäymisen ongelmiin matalalla kynnyksellä oppilaitoksessaan.		Sivistyslautakunta	
	Varhaiskasvatus pyritään tarjoamaan perheille lähipalveluna	Lapsille järjestetään varhaiskasvatuspaikat mahdollisimman läheltä kotia	Lasten määrä, jotka sijoitettu esim. Nummelasta Vihdin kirkonkylälle	Sivistyslautakunta	Uuden päiväkodin valmistuttua Nummelan alueelle pystytään varmistamaan, että Nummelan alueen lapset saavat paikat läheltä omaa asuinaluetta. Henkilöstön resursointi oikeaan paikkaan.

Lapsiystävällinen kunta - tunnustuksen saaminen	Nykytilankartoituksen pohjalta luotavan toimintasuunnitelman toteuttaminen	Edetään UNICEF:n luoman rakenteen pohjalta	UNICEF:n kanssa käytävät viralliset seurantatapaamiset	Hyvinvointilautakunta, sivistyslautakunta	Kehittämistyö etenee ensimmäisen Lapsiystävällinen kunta tunnustuksen saamiseen
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (TEA-viisari)	Kulttuurikasvatussuunnitelman käynnistyminen.	Kulttuuripalvelujen koordinoiman kulttuurikasvatussuunnitelman toiminnan käynnistyminen.	Kulttuurikasvatussuunnitelma toiminnassa syksyllä 2023	Hyvinvointilautakunta, sivistyslautakunta	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE-kerroin)	Poissaolojen seuranta	Kuntatasoisen tilastoinnin aloittaminen, tilastoinnin erottelu sairauspoissaoloihin sekä luvattomiin ja luvallisiin poissaoloihin	Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa poissaolojen kokonaismäärä tiedossa	Sivistyslautakunta	
	Liikuntavälitunnit, tilastoinnin aloittaminen	Koulun välitunneilla järjestetään ohjattua liikuntaa, välitunteja rytmitetään pidemmän tauon saamiseksi	Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa on käytössä pitkät liikuntavälitunnit	Sivistyslautakunta	

HELSINGIN SEUDUN KASVUKUNTA

Vihti on kasvava kehyskunta, joka kytkeytyy vahvasti Helsingin seudun kehitykseen. Turun tunnin juna on tärkein kasvuinvestointimme. Vuoteen 2025 loppuun mennessä Vihti on koti vähintään 30 000 ihmiselle. Toivotamme uudet asukkaat tervetulleeksi niin taajaman palveluiden äärelle kuin maaseudun rauhaan. Kaavoitamme uusia asuinalueita taajamiin ja kylien rakentamista helpotetaan. Teemme tehokkaita ratkaisuja asuntotuotannossa ja maankäytössä, kaavoittaen koteja kaikille. Lisäksi helpotamme hajarakentamista purkamalla lainsäädännön ylittävää sääntelyä.

Kuntatason tavoite	Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Mittari	Vastuutaho	Jatkotoimet v. 2024-2025
Asukasluku kasvaa	Korkeakouluysteistyön tiivistäminen	Korkeakouluopetuksen tajonnan lisääntyminen Vihdin alueella	koulusta tarjolla	Sivistyslautakunta	Korkeakouluysteistyön kehittyminen

HYVINVOINVA HENKILÖSTÖ

Kunnan vahvojen, strategian mukaisten peruspalveluiden ja hyvinvoivan yhteisön kulmakivenä on osaava, hyvinvoiva ja arvostettu henkilöstö, joka tuntee työnsä merkityksellisyyden kuntalaisille. Henkilöstötyötä tuetaan arvo- ja strategialähtöisellä johtamisella. Edistämme myönteistä ilmapiiriä ja yhteishenkeä kunnassa. Kehitämme toimintaamme jatkuvan parantamisen periaatteella.

Kuntatason tavoite	Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Mittari	Vastuutaho	Jatkotoimet v. 2024-2025
Työhyvinvointi paranee	Yksiköiden psykologista turvallisuutta kehitetään	Esihenkilöille annetaan koulutusta psykologisen turvallisuuden johtamiseen ja rakennetaan työyhteisökulttuuria jaetun johtajuuden keinoin.	Työtyytyväisyyskyselyt ja sosiaalisen pääoman mittaukset	Sivistyslautakunta	Kehitetään työyhteisöjen ilmapiiriä työntekijöitä vahvasti osallistaen.

Merkittävät talouden ja toiminnan onnistumiseen kohdistuvat riskit

Riskin kuvaus	Riskin hallinta	Riskin toteutumisen seuranta
Kuntatalouden heikko näkymä	Talouden tasapainottaminen	Talouden seuranta, palveluiden tavoitettavuus ja seuranta
Kansalliset lakimuutokset: (oppivelvollisuuden laajeneminen, tuen portaat varhaiskasvatukseen, lukiolaki)	Huolellinen lakien esivalmistelu kuntatasolla, resurssien riittävyys.	Lakisäätelien palveluiden järjestäminen
Palvelutason heikentyminen	Ennaltaehkäisevien ei lakisäätelien palveluiden tarjonta	Korjaavien palveluiden määrän kehittyminen
Henkilöstön saatavuus varhaiskasvatuksessa sekä erityisopetuksen osaamisalueella	Henkilöstön veto- ja pitovoiman kehittäminen	Vaihtuvuuden seuranta, kelpoisen henkilöstön määrä

Investoinnit

Investoinnit

HANKE	MTA		LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
	TP 2021	2022	2023					

SIVISTYSLAUTAKUNTA

OPETUKSEN TULOSALUE	MTA		LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
	TP 2021	2022	2023					

Irtain omaisuus

MENOT	-99 413	-105 000	-80 000	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-99 413	-105 000	-80 000	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

Ensikertainen kalustaminen	MENOT	0	0	-1 789 740	0	0	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	0	0	0	-1 789 740	0	0	0	0

VARHAISKASVATUKSEN TULOSALUE	MTA		LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
	TP 2021	2022	2023					

Ensikertainen kalustaminen	MENOT	0	0	-535 418	0	0	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	0	0	0	0	0	0	0	0

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	MENOT	-99 413	-105 000	-2 405 158	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-99 413	-105 000	0	-2 405 158	0	-40 000	-40 000	-40 000

Irtain omaisuus

Vuosi 2023

Koulukalusteita, 40 000 € (uudet ryhmät/luokat)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Otalammen koulun ja ns. pienten koulujen teknisen käsityön laitteet, 40 000 €

Osa alakoulujen ja yläkoulujen teknisen käsityön laitteista on toimimattomia ja korjauskelvottomia. Niiden

tilalle hankitaan opetussuunnitelman mukaiset ja tilan käytön kannalta turvalliset laitteet. Lisäksi varustus on puutteellinen nykyteknologian mukaiseen opetukseen.

Vuosi 2024

Koulukalusteita, 40 000 € (uudet ryhmät/luokat)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2025

Koulukalusteita, 40 000 € (uudet ryhmät/luokat)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2026

Koulukalusteita, 40 000 € (uudet ryhmät/luokat)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2027

Koulukalusteita, 40 000 € (uudet ryhmät/luokat)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Ensikertainen kalustaminen

Vuosi 2023

Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen ensikertainen kalustaminen opetus, 1 789 740 €

Ensimmäisessä rakennusvaiheessa toteutetaan tilat kolmesarjaiselle alakoululle. Kokonaisuuteen kuuluvat myös ruotsinkielisen koulun tilat. Alakoulun oppilasmäärä on noin 595 oppilasta.

Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen ensikertainen kalustaminen varhaiskasvatus, 535 418 €

Ensimmäisessä rakennusvaiheessa toteutetaan tilat kymmenelle päiväkotiryhmälle. Kokonaisuuteen kuuluvat myös ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen tilat. Varhaiskasvatuksen lapsimäärä tulee olemaan 180-240 lasta.

Uudet vakanssit ja nimikemuutokset Tulosalue	Nimike	Virka / toimi	Vakituinen / määräaikainen	Alkamispäivämäärä	Kustannus / vuosi	Vakanssin perustelut
Opetus	Etelä-Nummelan koulun rehtori	Virka	Vakinainen	1.1.2023	70 000	Uuden perustettavan koulun virkarehtori
Opetus	Lukion virka-apulaisrehtori	Virka	Vakinainen	1.8.2023	20 000	Lakimuutosten myötä lukiolle on tullut uusia tehtäviä (mm. toisen asteen maksuttomuus, ylioppilastutkintouudistus), joiden johdosta luottamustoimisena apulaisrehtorina toimiminen ei enää riitä.
Opetus	Oppivelvollisuuskoordinaattori	Virka	Vakinainen	1.8.2023	20 000	Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä kunnille on tullut lakisääteisiä valvontatehtäviä, joiden suorittamiseen tarvitaan uusi virka.
Opetus	Kouluvalmentaja (4 kpl)	Toimi	Vakinainen	1.8.2023	60 000	Vihdin yläkouluissa on työskennellyt hankerahalla sosiaaliohjaajat (lv 2022-2023 nimike kouluvalmentajat), jotka matalalla kynnyksellä antavat tukea sitä tarvitseville oppilaille.
Opetus	Nummela skolan luottamustoiminnan rehtori	Virka	Vakinainen	1.8.2023	8 000	Nummela skolassa on ollut yhteinen rehtori Nummelan koulun kanssa ja lisäksi yksi koulun kolmesta opettajasta on työskennellyt apulaisrehtorina. Koulu tarvitsee oman luottamustoiminnan rehtorin.
Opetus	Erityisohjaaja	Toimi	Vakinainen	1.8.2023	15 000	Nummelanharjun ja Kuoppanummen kouluun (psykiatrisen sairaanhoitajan koulutus) tarvitaan erityisohjaaja antamaan tukea siellä, missä oppilaat ovat.
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatukseen erityisasiantuntija	Toimi	Vakinainen	1.8.2023	17 000	Varhaiskasvatuksen lakimuutoksen (kolmitasoinen tuki) myötä tarvitaan tuen suunnittelua, koordinointia, kehittämistä ja arviointia varten kyseinen tehtävä. Vuosikustannus tulee olemaan n. 40 000 euroa.
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatukseen avustaja (3 kpl)	Toimi	Vakinainen	1.1.2023	75 000	Varhaiskasvatuksen lakimuutoksen (kolmitasoinen tuki) myötä haetaan kolmea varhaiskasvatuksen avustajaa varmistamaan, että lapset saavat tarvitsemansa tuen.

Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatukseen lastenhoitaja (3 kpl)	Toimi	Vakinainen	1.1.2023	90 000	Kunnissa on varmistuttava siitä, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävät ja toimivat sijais- ja varajärjestelyt myös henkilöstön äkillisiin poissaolo tilanteisiin. Koska näihin ei löydy sijaisia niin haetaan kolmea varahenkilöä
-----------------	---	-------	------------	----------	--------	---

Virkanimikemuutokset

Keskus/tulosalue	Nykyinen nimike	Uusi nimike	Alkamispvä.	Perustelut
Opetus	Pedagoginen sihteeri	Sivistystoimen suunnittelija	1.8.2023	Pedagogisen sihteerin (virka) tehtävät ovat muuttuneet ja tehtävä voidaan muuttaa toimeksi, joka palvelee sekä varhaiskasvatusta että opetusta.
Opetus	Määräaikainen koulunkäynnin ohjaaja (3 kpl)	Vakituinen koulunkäynnin ohjaaja (3 kpl)	1.8.2023	Sekä Nummelan koulussa, Nummela skolassa ja Huhmarnummen koulussa on usean vuoden ajan työskennellyt määräaikaisia koulunkäynnin ohjaajia, joiden tehtävä tulee vakinaistaa.
Opetus	Määräaikainen osa-aikainen (ent. laaja-alainen) erityisopetuksen tuntiopettaja	Vakituinen osa-aikaisen erityisopetuksen tuntiopettaja	1.8.2023	Kahden lukuvuoden ajan Haimoon, Otalammen ja Vihtijärven kouluilla on ollut yhteinen osa-aikainen erityisopettaja, jonka virka tulisi muuttaa vakituisesti erityisopetuksen tuntiopettajaksi.

Muita henkilöstömäärään ja tai henkilöstökustannuksiin vaikuttavia asioita

Keskus/tulosalue	Toimenpide	Perustelu
Opiskeluhoito	Opiskeluhoillon poistuminen opetuksen talousarvion alta, kustannusvaikutus n. 372 115e (palkkakustannukset)	Kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueen työntekijöiksi 1/2023.

Henkilöstöressursointiin liittyviä - ei talousarvioon vaikuttavia muutoksia/tehostamistoimenpiteitä, joita on suunnitteilla/tulossa

Keskus/tulosalue	Toimenpide	Perustelu
Opetus	Reserviopettajat yläkouluihin (4 kpl) ja Nummelan ja Pappilanpellon alakouluihin	Palkkakulut ovat pois sijaiskuluista. Tutut opettajat ovat vakituisina sijaisina kouluissa.
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatukseen lastenhoitajien koulutuksen tukeminen palkallisten koulutusvapaiden muodossa, kun he kouluttautuvat monimuotokoulutuksen kautta varhaiskasvatukseen opettajiksi.	Valtakunnallisesti on todella haastavaa saada rekrytoitua varhaiskasvatukseen opettajia, joten lastenhoitajien koulutuksen tukeminen on ensiarvoisen tärkeää, että avoinna oleviin opettajien tehtäviin saadaan kelpoiset opettajat.

3.4.1 Opetuksen tulosalue

(sis + ulk)	TP 2021	MTA 2022	TAE 2022	LTK 2023	KJ 2023	KH 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	2 036 968	2 628 887	2 401 021	2 063 820	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-40 195 531	-41 700 762	-41 818 153	-44 213 090	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-38 158 563	-39 071 875	-39 417 132	-42 149 270	0	0	0	0	0

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Opetuksen tulosalue sisältää sivistystoimen hallinnon. Vihdin kunnassa on kahdeksan vuosiluokkien 1-6 koulua, kaksi vuosiluokkien 7-9 koulua, kaksi yhtenäiskoulua, yksi ruotsinkielinen vuosiluokkien 1-6 koulu ja yksi lukio. Opetushenkilöstöä on noin 300 opettajaa, 8 virkarehtoria sekä noin 90 kouluohjaajaa.

Kunnan kouluverkosta päättää kunnanvaltuusto. Lautakunta määrittelee oppilaaksiottoalueet. Vihdissä noudatetaan lähikouluperiaatetta, mikä tarkoittaa sitä, että lapsi ja nuori opiskelee pääsääntöisesti oman oppilaaksiottoalueensa koulussa. Poikkeuksena on maahanmuuttajien ja kehitysvammaisten lasten opetus. Lukuvuonna 2022-2023 alakoulun valmistavat luokat ovat Nummelan koulussa ja Ojakkalan koulussa, yläkoulun valmistava luokka on Nummelanharjun koulussa. Valmistaviin luokkiin liittyviä palkkakuluja ei ole huomioitu sivistystoimialan kehystä laadittaessa, palkkakulut ovat n. 200 000 euroa vuodessa ja näistä aiheutuu myös sivukulujen lisäys 41 240 euroa. Kehitysvammaisten lasten opetus järjestetään Kuoppanummen koulussa. Erityisen tuen oppilaiden osalta tarkastellaan oppilaskohtaisesti sopivinta luokkamuotoa ja koulua yhdessä huoltajien kanssa.

Perusopetuksen opetusresurssi on lukuvuonna 2022-2023 6409 tuntia, joka on 30 tuntia enemmän kuin lukuvuonna 2021-2022. Lisäyksellä mahdollistettiin uusi kuntakohtainen pienluokka Pappilanpellon kouluun palvelemaan pohjoisen alueen kouluja.

Vihdin lukiossa opiskelee noin 550 opiskelijaa. Lukion sisäänpääsykeskiarvo on 7,4. Lukion henkilökuntaan kuuluu noin 30 opettajaa, kaksi opinto-ohjaajaa, rehtori, apulaisrehtori sekä koulusihteeri. Opiskeluhollossa toimii psykologi, kuraattori ja terveydenhoitaja.

Perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilas- ja opiskelijamäärien tilastointipäivä on 20.9.2022.

Oppivelvollisuusikä on nostettu 17 ikävuodesta 18 ikävuoteen. Oppivelvollisuuden laajentamisen tarkoitus on varmistaa, että jokainen perusopetuksen päättävä nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon. Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä kunnille on tullut lisää lakisääteisiä valvonta- ja ohjaustehtäviä, joiden suorittamiseen tarvitaan uusi oppivelvollisuuskoordinaattorin virka, kustannus 1.8.2023 alkaen 20 000 euroa. Oppivelvollisuuden laajenemisen yhteydessä on astunut voimaan toisen asteen koulutuksen maksuttomuus, joka toteutuu mm. Vihdin lukiossa vuosiluokka kerrallaan siten, että lukionsa syksyllä 2021 ja 2022 aloittaneet saavat ilmaiset oppimateriaalit ja -välineet. Lukuvuonna 2023-2024 kaikki lukion kolmen vuosikurssin opiskelijat ovat maksuttomuuden piirissä. Lukion uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021. Uusi lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2019. Koulutuksen järjestäjän on lisättävä opinto-ohjausta ja oppimisen tukea sekä huolehdittava siitä, että opiskelijat voivat rajattomasti osallistua ylioppilaskokeiden uusintoihin. Esityksestä aiheutuu koulutuksen järjestäjälle kustannuksia esimerkiksi opinto-ohjauksen lisäämisestä, oppimisen tuen järjestämisestä ja ylioppilaskokeiden uusimisen järjestämisestä. Edellä mainitut tehtävät ovat yhdessä toisen asteen maksuttomuuden kanssa lisänneet lukiossa myös hallinnollisten tehtävien määrää. Lukiossa tarvitaan tehtävien hoitamiseen apulaisrehtorin virka 1.8.2023 alkaen, kustannus vaikutus 20 000 euroa.

Syksyllä 2020 tehdyn erityisopetuksen kehittämisen linjauksen mukaiset toimet jatkuvat. Keskeisin kohta on edelleen tuen portaiden kriteerien selkiyttäminen perusopetuslain näkökulmasta ja erityisopetuksen rakenteiden tarkastelu kuntakohtaisesti ja alueellisesti oppilaiden yhdenvertaisuuden ja oikea-aikaisen ja –muotoisen opetuksen ja tuen varmistamiseksi. Linjauksien mukainen opettajien kouluttaminen ja prosessien jalkauttaminen jatkuu, painopiste on varmistaa kunnassa uusina aloittavien opettajien perehdyttäminen. Muu tuen järjestämiseen ja yleisen tuen vahvistamiseen liittyvä koulutustarve suunnitellaan yhdessä rehtorien kanssa vuosittain. Lukuvuoden 2022-23 aiheeksi on sovittu opetuksen eriyttämisen keinot kolmiportaisessa tuessa.

Sähköisten seulontatestien käyttö (Lukuseula ja FUNA) on vakiintunut ja niiden avulla päästään myös kuntatasoiseen oppimisen tuen seurantaan. Lisäksi sähköiset oppimisen tuen salkut (OTuS) on saatu käyttöön KouluKunnossa -hankkeen kautta ja kaikki erityisopettajat on perehdytetty lukuvuoden 2022-2023 alussa. Sähköisten seulojen ja oppimisympäristöjen käyttöä haittaa merkittävästi koulujen huonot verkkoyhteydet.

Taitavan oppimisen prosessi vahvan yleisen tuen muotona jatkuu, samoin kuin KouluKunnossa läsnäolomallin ja ennalta ehkäisevän materiaalin jalkauttaminen (kouluun sitouttaminen). S2 opetuksen kehittämiseen on saatu hankerahaa vuoden 2024 kevätlukukauden loppuun. Sen avulla luodaan S2 oppilaan tukemisen käytänteet, selkeytetään arviointiprosesseja ja varmistetaan parempi opetusmateriaalien saatavuus sekä kielitaidon testaamiseen tarvittavat testit ja osaaminen.

Yläkouluikäisten autismikirjon oppilaiden opetuksen järjestämisen mallia tullaan kehittämään osana Länsi-Uudenmaan alueen vaativan erityisen tuen Koulu kuuluu kaikille -hanketta, jossa Vihti on mukana.

Avainasemassa on edelleen varmistaa pätevän ja pysyvän erityisopetuksen henkilöstön saaminen kuntaan riittävän hyvillä työskentelyolosuhteilla ja tuella. Erityisopetuksen henkilöstön konsultointi, kollegiaalinen tukeminen sekä yhteisöllisyyden kehittäminen ovat tärkein väylä yhteisten toimintamallien juurruttamiseen ja osaamisen jakamiseen. Tämä konkretisoituu seuraavan vuoden aikana mm. kehittämällä yläkoulunivelen prosessi tiimityössä tapahtuvaksi samalla tavoin kuin se jo on alakoulunivelessä. Opiskeluhuollollisen yhteistyön rajapintoja tarkastellaan koulun toimintaympäristön näkökulmasta yhteistyötä tiivistäen. Opiskeluhuollollinen teema ja lukuvuosisuunnittelu on jatkossa kytketty toisiinsa.

Henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseksi on lukuvuonna 2021-2022 käynnistynyt Kelan kustantamana opettajien KIILA-kuntoutus. Kuntoutuksia on tarkoitus laajentaa koskemaan myös muuta opetuksen henkilöstöä. Kuntoutuksen päätavoitteena on kuntoutujan työkyvyn parantaminen ja tukeminen sekä työelämässä pysyminen. Korona-kriisi on kuormittanut myös henkilöstöä viimeisten lukuvuosien aikana. Henkilöstön työhyvinvointiin tulee kiinnittää enenevässä määrin huomiota niin yksikkö- ja tulosaluetasoisesti.

Etelä-Nummelan uusi koulukeskus valmistuu kevätlukukauden 2024 alussa. Rakennus on kymmenien miljoonien arvoinen investointi, mutta koulun siitä tekee vasta henkilökunta. Uuden koulun toiminnan suunnittelun eri vaiheissa on tuotu esille, että Vihtiin tulee perustaa yksi uusi rehtorin virka, jonka sijoituspaikkana on Etelä-Nummelan koulukeskus. Muu opetuksen henkilöstö siirtyy Etelä-Nummelan koulukeskukseen sisäisin järjestelyin. Nummela skola siirtyy kokonaisuudessaan Etelä-Nummelan koulukeskukseen. Jotta rehtori pystyy vaikuttamaan ja huolehtimaan hankinnoista, rekrytoimaan henkilöstön (opettajat ja ohjaajat), johtamaan muutosprosessin, toteuttamaan oppilaaksi ottamiseen ja toiminnan suunnitteluun, hänen tulee aloittaa tehtävässään riittävän aikaisin. Samaa käytäntöä käytettiin Kuoppanummen koulukeskusta suunniteltaessa ja rakennettaessa. Etelä-Nummelan koulukeskuksen rehtorin rekrytointi tapahtuu syksyllä 2022 ja hän aloittaa tehtävässään 1.1.2023, kustannusvaikutus vuodelle 2023 on 70 000 euroa. Etelä-Nummelan koulukeskukseen siirtyvälle Nummela skolalle on myös syytä nimetä luottamustoiminen rehtori nykyisen apulaisrehtorin sijaan. Kustannusvaikutus 1.8.2023 alkaen on 8 000 euroa.

Koulun arjessa tarvitaan yhä monipuolisempaa osaamista, jotta lapset ja nuoret saavat apua lisääntyneisiin pulmiin myös muissa kuin oppimiseen liittyvissä asioissa siellä, missä he päivittäin opiskelevat. Nummelanharjun koulussa ja Kuoppanummen koulussa työskentelee lukuvuonna 2022-2023 hankerahalla yhteinen erityisohjaaja ja tehtävää esitetään perustettavaksi kunnan toimintana 1.8.2023 alkaen. Kustannusvaikutukset ovat 15 000 euroa. Vihdin neljään yläkouluun esitetään perustettavaksi kouluvalmentajan tehtävä. Kouluvalmentajan työ painottuu yhteisöllisyyttä vahvistavaan, kiusaamista ja koulupudokkuutta ennaltaehkäisevään työhön valmentavalla ja koutsaavalla työotteella. Kustannusvaikutus 1.8.2023 alkaen on 60 000 euroa.

Lisäksi K-0- toiminnan aiheuttamia kuluja (24 000 euroa) ei ole huomioitu kehyksessä. K-0 työn avulla puututaan pitkittyneisiin ja haastaviin koulukiusaamistapauksiin, kun koulun ja kunnan kaikki muut keinot on käytetty. Kiusaamiseen puuttuvaa K-0 työtä tehdään oppilaiden ja huoltajien lisäksi laajan ammattilaisverkoston kanssa. K-0 koordinaattorit johtavat prosessia koko työskentelyn ajan. Toiminta järjestetään yhdessä Lohjan kanssa.

Alakoululaisten kirja- ja oppimateriaalimäärärahaa esitetään lisättäväksi 20e/oppilas. Määräraha on ollut 149e/oppilas usean vuoden ajan ja mm. käsityötarvikkeiden hinnat ovat nousseet. Yläkoululaisten kirja- ja oppimateriaalimäärärahaa esitetään lisättäväksi 30e/oppilas. Määräraha on ollut 224e/oppilas usean vuoden ajan ja mm. käsityötarvikkeiden (erityisesti kovien materiaalien) ja elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet. Materiaalien lisäämisen kustannusvaikutus on yhteensä 84 500.

Neljään yläkouluun ja kahteen alakouluun esitetään lisättäväksi ns. reserviopettaja (yhteensä 6 kpl). Nämä opettajat työskentelevät koulussa ns. vakituksina sijaisina. Tällä toimenpiteellä helpotetaan koulujen akuutteja sijaistarpeita ja mahdollistetaan oppilaille tutun sijaisen toimiminen luokassa. Palkkakulut ovat pois sijaiskuluista eli tällä toimenpiteellä ei ole kustannusvaikutuksia.

Vihdin peruskouluissa on aktiivista kerhotoimintaa. Jo useamman vuoden jatkuneen koulukerho-hankkeen avulla lisätään lasten hyvinvointia tarjoamalla monipuolista, ohjattua vapaa-ajan toimintaa koulupäivän jälkeen. Lisäksi mahdollistetaan lasten ja nuorten koulumotivaatiota, jaksamista sekä tunne ja vuorovaikutustaitoja tukevia kerhoja joustavasti koulujen tarpeiden mukaan. Lisäksi hankkeen puitteissa toteutetaan liikuntakerhoja lasten hyvinvoinnin tukemiseksi. Vihdin kunnan opetus- ja nuorisopalvelut ovat mukana myös Harrastamisen Suomen mallissa, jossa tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä lasten ja nuorten harrastustoiveita kuunnellen. Opetuspalvelut on hakenut ja saanut vuosittain koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa- valtion erityisavustusta. Lukuvuonna 2022-2023 on lisäksi käytössä COVID-19 hankerahaa paikkamaan koronaviruksen aiheuttamia haasteita niin perusopetuksessa kuin lukio-opetuksessakin. Hankerahat näkyvät tuloina tuissa ja avustuksissa, mutta yhtä suurina kululuina henkilöstömenoissa. Lisäksi opetuspalveluissa on lukuvuonna 2022-2023 käynnissä yhteishankkeita Kuuma-kuntien (OPO-hanke) ja Länsi-Uudenmaan kuntien (KouluKuntoon-hanke) kanssa, joiden puitteissa järjestetään mm. ajankohtaisia koulutuksia. Lisäksi kouluilla on omia kansainvälisen toiminnan Erasmus-hankkeita. Opetuspalveluiden hankkeiden arvioitu tulo vuoden 2023 osalta on n. 811 000 euroa.

Opetuspalveluiden kehyksessä ei ole huomioitu oppilaiden kesäkerhotoiminnasta tulevia maksutuottoja eikä iltapäivätoiminnan korotettuja maksuja. Kesäkerhotoiminnan maksutuotot ovat kesän 2023 osalta 10 000 euroa ja iltapäivätoiminnan korotettujen maksujen vaikutus 2023 on 23 000 euroa.

3.4.2 Varhaiskasvatuksen tulosalue

(sis + ulk)	TP 2021	MTA 2022	TAE 2022	LTK 2023	KJ 2023	KH 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	2 094 503	1 787 500	2 014 402	1 993 478	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-21 506 356	-22 732 184	-22 786 861	-23 222 692	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-19 411 853	-20 944 684	-20 772 459	-21 229 214	0	0	0	0	0

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talousarvion suurimmat muutokset edellisvuoden vastaavaan ovat tulojen puolella kotikuntakorvauksissa ja maksutuotoissa. Kotikuntakorvaukset on arvioitu pienemmiksi sen osalta, että tulot muualle sijoitetuista lapsista ovat vähentyneet n. 125 000 euroa. Maksutuottojen osalta tarkennetaan 1.8.2021 tulleen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain myötä laskettuja asiakasmaksuja vuoden 2022 mukaisesti eli lisäystä n. 250 000 euroa. Menojen osalta suurimmat muutokset koskettavat palkkoja, avustuksia ja muita toimintakuluja. Palkkojen osalta korotus koostuu uusista tehtävistä (varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija, 3 varhaiskasvatuksen avustajaa ja 3 varahenkilöä) sekä palkankorotuksista, lisäys n 440 000 euroa, joka vaikuttaa myös sivukulujen lisäyksenä n. 96 000 euroa. Avustusten osalta kotihoidontukea ja yksityisen hoidon tukia on maksettu vuonna 2022 vähemmän kuin aikaisemmin ja tämän pohjalta näiden osalta on tehty 150 000 euron vähennys vuoden 2023 talousarvioon. Muiden toimintakulujen osalta korotusta on tullut varhaiskasvatuksen maksamiin sisäisiin vuokriin. Ulkoisen toimintakatteen osalta edellä mainitut muutokset aiheuttavat sen, että varhaiskasvatuksen toimintakate on n. 197 000 euroa isompi kuin vuoden 2022 talousarvio.

Varhaiskasvatuslaissa säädetään lapsiryhmien enimmäiskoosta päiväkodissa. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Henkilöstömitoituksesta ei ole mahdollista poiketa henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Kunnissa on varmistuttava siitä, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävät ja toimivat sijais- ja varajärjestelyt myös henkilöstön äkillisiin poissaolo tilanteisiin. Koska äkillisiin poissaolo tilanteisiin ei löydy sijaisia niin talousarviossa 2023 haetaan lisää kolmea varahenkilöä, joiden ensisijaiset sijoituspaikat ovat Luontola, Ojakkala ja Haimoo, Vihtijärvi ja Vanjärvi.

Kunnallisissa päiväkodeissa työskentelee vuonna 2022 noin 245 henkilöä kasvatusvastuullisissa tehtävissä lasten parissa, avustavissa tehtävissä työskentelee noin 50 työntekijää ja alueellisia erityisopettajien paikkoja on kahdeksan. Päiväkodin johtajia on 11. Perhepäivähoitajien määrä on laskenut ja kunnallisia hoitajia on kolme. Varhaiskasvatuksen hallinnon käytössä on 3,5 henkilötyövuotta.

Annantielle tammikuussa 2022 perustettu lapsiryhmä jatkaa toimintaa myös toimintakauden 2022-2023 kuten myös Hiidenrantaan jo edellisellä toimintakaudella perustettu lapsiryhmä. Näiden henkilöstöresurssit tulevat Vihdin kirkonkylän yksiköistä, kun niissä lapsimäärät ovat vähentyneet. Vihdin varhaiskasvatuksen vuoroahoito on keskitetty Pajuniityn päiväkotiin, vuorohoidon tarvitsijoiden määrä on ollut noin 70 lasta kuukausittain. Avoin päiväkotitoiminta on keskitetty Annantien perhetupaan.

Eri palvelut	Lasten määrä 31.5.2018	Lasten määrä 31.5.2019	Lasten määrä 31.5.2020	Lasten määrä 31.5.2021	Lasten määrä 31.5.2022
<i>Kunnallinen päiväkotihoito</i>	1280	1296	1230	1231	1243
<i>Kunnallinen perhepäivähoito</i>	66	45	24	19	20
<i>Palvelusetelin piirissä</i>	220	229	213	207	182
<i>Yksityisen hoidon tuella</i>	44	26	21	16	17

Vuosittain on ollut haettavissa valtion erityisavustukset: koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa sekä varhaiskasvatuksen vastaava hanke, joita Vihdissäkin on haettu. Hankkeiden kautta on palkattu neljänsiä kasvattajia kaikkein haastavimpiin lapsiryhmiin. Omavastuuosuus näissä hankkeissa on 20 prosenttia, joka on katettu omasta talousarviosta. Lisäksi haettavissa oli COVID-19 hankerahaa paikkamaan koronaviruksen aiheuttamia haasteita lasten varhaiskasvatusarjessa. Tässä omavastuuosuus on 5 % kokonaismenoista. Hankerahaa vuodelle 2023 näistä hankkeista siirtyy noin 180 000 euroa, lisäksi talousarviossa on varauduttu tuleviin hankkeisiin noin 160 000 eurolla. Hankerahat näkyvät tuloina tuissa ja avustuksissa, mutta samalla ne myös nostavat varhaiskasvatuksen henkilöstömenoja.

Iso toiminnallinen muutos varhaiskasvatuksessa on 1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuslain muutos kolmitasoisesta tuesta, jonka johdosta varhaiskasvatuksessa tehdään hallintopäätökset jatkossa sekä tehostettua että erityistä tukea saaville lapsille. Tämä lisää työtä sekä varhaiskasvatuksen kentälle että hallintoon. Tuen suunnittelua, koordinoitua, kehittämistä ja arviointia varten talousarviossa haetaan varhaiskasvatuksen erityisasantuntijan tehtävälle rahoitusta. Lisäksi lakimuutoksen myötä haetaan rahoitusta kolmelle uudelle varhaiskasvatuksen avustajan tehtävälle, näin varmistetaan lapset saavat tarvitsemansa tuen.

Yksityisessä päiväkotihoidossa tukimuotona on palveluseteli. Yli 3-vuotiaan kokopäivähoidosta myönnettävän palvelusetelin maksimiarvoa nostettiin sivistyslautakunnan päätöksellä 1.8.2022 alkaen 850 euroon ja alle 3-vuotiaan vastaava arvo nostettiin 1275 euroon. Palvelusetelin arvoon vaikuttavat perheen koko ja tulot. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin menettelytapaohjeeksi on laadittu sääntökirja. Vihdin kunnan alueella yksityisiä päiväkotiteja on neljä.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisää maksetaan hoitajan kotona tapahtuvaan perhepäivähoitoon sekä lapsen kotona tapahtuvaan hoitoon. Yksityisen hoidon tuki sisältää hoitorahan ja tulosidonnaisen hoitolisän. Lisäksi perhe voi hakea yksityisen hoidon tuen kuntalisää, jonka maksatuksen hoitaa Kela. Yksityisen varhaiskasvatuksen viranomaisvalvonnasta vastaa varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö. Kotihoidon tukeen on perheellä oikeus, jos alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona, alle 3-vuotiaan kotona hoidettavan lapsen muista alle kouluikäisistä sisaruksista voidaan myös maksaa kotihoidon tukea. Kotihoidon tuen hoitorahan lisäksi perhe voi saada tulosidonnaista hoitolisää. Perhevapaaudistuksen tuomat muutokset varhaiskasvatuslakiin ja asiakasmaksulakiin liittyvät siihen, että oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sinä kuukautena, kun lapsi täyttää yhdeksän kuukautta sekä siihen, että varhaiskasvatuspaikkaan säilyy oikeus enintään 13 viikon vanhempainvapaasta johtuvan poissaolon ajan. Ajalta ei peritä varhaiskasvatuksen asiakasmaksua.

Vihdin varhaiskasvatuksessa alkoi kuudessa kunnallisessa päiväkodissa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilutoiminta elokuussa 2021, muut päiväkodit toimivat viisivuotiaiden osalta verrokkiryhminä. Tähän kokeilutoimintaan liittyy tutkimustoiminta, jota ohjaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Paikallinen kokeilutoiminnan esiopetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021. Tämä kokeilutoimintaa laajentaa

oppilashuollon koskettamaan myös näiden kuuden päiväkodin viisivuotiaita lapsia. Kokeilutoiminta jatkuu vuoden 2024 toukokuuhun.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko pysyy samanlaisena siihen saakka, kun uusi päiväkoti valmistuu Nummelan alueelle vuodenvaihteessa 2023-2024. Talousarviossa 2023 varataan investoinneissa rahaa tämän päiväkodin ensikertaiseen kalustamiseen.

